

slovenski čebelar

1 9 6 7

LETO LXIX

ŠT. 9

SLOVENSKI ČEBELAR

GLASILO ČEBELARSKIH ORGANIZACIJ
SLOVENIJE

St. 9

Ljubljana, 1. septembra 1967

Leto LXIX

VSEBINA

Edi Senegačnik: Poročilo urednika Slovenskega čebelarja na XVI. rednem letnem občnem zboru ZCDS dne 30. aprila 1967	235
France Guna: Čebelarjevo leto se je nagnilo	235
Julij Mayer: Ajda in umetna gnojila	239
Prof. dr. Tine Kurent: Čebelno satje — osnova za projektni ritem v arhitekturi	241

NASA ORGANIZACIJA

Zapisnik o rednem občnem zboru ZCDS dne 30. aprila 1967. Knjižica o medu	243
--	-----

OSMRTNICE

Ivan Intihar. Ferdo Kutnik. Franc Zidanšek	247
--	-----

Obvestila in oglasi	248
-------------------------------	-----

Uvodna slika: V nedeljo, 6. avgusta 1967, so pod Zelenico slovesno odprli plemenilno postajo Antona Janše. Na sliki (foto inž. F. Sivic) je novo zgrajena upravna hišica z delom plemenilne postaje. O otvoritvi bomo podrobneje poročali v prihodnji številki.

List izhaja vsakega 1. v mesecu. Člani, ki plačujejo letno članarino 1700 din, ga prejemaajo zastonj. Izdaja ga Zveza čebelarskih društev za Slovenijo v Ljubljani, Cankarjeva cesta 3/II, tiska CP Delo — obrat Triglavsko tiskarna v Ljubljani, ureja uredniški odbor: Valentin Benedičič, Ivan Majcen, Slavko Raič, France Rome, Edi Senegačnik in Jožko Šlander. Odgovorni urednik Edi Senegačnik. Letna naročnina za nečlane 2000 din, za inozemstvo 2500 din. Posamezna številka na 32 straneh stane 230 din, na 16 straneh 120 din. Odpovedi med letom ne upoštevamo. Kdor plačuje članarino v obrokih, se s prvim obrokom zaveže, da jo bo do konca leta v celoti poravnal. To velja tudi za naročnino. Številka žiro računa pri Narodni banki v Ljubljani, Miklošičeva cesta, 501-8-268/1

POROČILO

urednika Slovenskega čebelarja tov. Edija Senegačnika na XVI. rednem letnem občnem zboru dne 30. aprila 1967

Naše strokovno glasilo Slovenski čebelar je tudi v preteklem letu redno izhajalo prve dni vsakega meseca v 6000 izvodih. Le malokateri slovenski strokovni list se lahko pohvali s tako visoko naklado. Ni pa menda strokovnega lista pri nas, ki bi se lahko postavil s tako častitljivo tradicijo: Slovenski čebelar izhaja že 69. leto. Drugo leto bomo praznovali 70-letnico njegovega obstoja. Dolga so vsa ta desetletja njegovega izhajanja. Vse zasluge za to, da je list redno izhajal, grede slovenskim čebelarjem. Ti so v preteklosti prav tako kot danes zvesto stali ob strani svojemu listu, ga podpirali, v njem pisali in objavljali svoje izkušnje ter znanje. Naši delovni ljudje: kmetje, uslužbenci, učitelji in duhovniki so dajali listu tisti značilni strokovni pečat, po katerem je potem zaslovel v čebelarskem svetu. Naši čebelarji so imeli pri tem tudi posrečeno roko, da so izbrali za urednike izkušene in razgledane čebelarje, ki so potem ponesli slavo svojega lista tudi prek naših meja. Urednik sam pa ni poklican za to, da bi svoj list ocenjeval. Povedal bo morda le to, da je storil svojo dolžnost, list pa lahko ocenjujejo drugi ljudje, morda celo v tujini. In prav od tam je prišlo v preteklosti in v današnjih dneh mnogo pohvalnih ocen. Svetovno znani čebelarski strokovnjak Adam Kehrle in Buckfasta v Angliji piše v svoji najnovejši knjigi »Auf der Suche nach den besten Bienenstämmen« tole: »V tej deželi so doma dobri čebelarji. Imajo že

desetletja svoj list, ki je na visoki strokovni ravni.« Nemški čebelarški znanstvenik dr. Karl Dreher iz čebelarškega inštituta v Mayenu v Zvezni republiki Nemčiji, ki je bil lani pri nas na obisku, pa piše v drugi številki nemškega čebelarškega lista »die Biene«: »Slovenci so med najboljšimi čebelarji na svetu.« Morda bi še in še našli kake podobne izjave. Slovenski čebelarji smo nanje lahko ponosni, saj nam potrjujejo, da naša prizadevanja za napredek slovenskega čebelarstva niso bila zaman. Na take izjave smo lahko tem bolj ponosni, ker smo vse to dosegli sami brez vsakršne podpore za našo organizacijo ali za naš list. Vse to smo v dolgih desetletjih dosegli na trnovi poti k napredku. Morda se bodo zdaj pristojni ljudje ob 70-letnici našega lista le spomnili na to, da so slovenski čebelarji z vso svojo dejavnostjo v preteklosti in sedanjosti izredno pomagali naši skupnosti. Slovensko čebelarstvo s svojimi 80.000 modernimi panji je danes prav gotovo izredno važna kmetijska panoga, ki bi morala zaslužiti vso pozornost naših oblasti. Tako je vsaj v sosednjih državah, ne samo v kapitalističnih, ampak tudi v socialističnih.

Naš list širi čebelarško prosveto med našimi čebelarji in to je njegova najvažnejša naloga. Vsak mesec prihaja mednje in jim prinaša različne strokovne članke. Seznanja jih z dogodki in novostmi na čebelarškem strokovnem in znanstvenem področju. V zameno dobivamo nad 40 čebelarških listov iz vseh delov sveta. Tako lahko pozorno sledimo dogajanjem na svetovnem čebelarškem področju in z njim naše čebelarje tudi seznanjamo. Zdi se mi, da je naša najvažnejša naloga, da skušamo korakati s sodobnim časom. To, kar ve danes napredni čebelar v svetu, mora vedeti tudi naš. Brez izobrazbe tudi v čebelarstvu ne gre. Kdor hoče napredovati, se mora izobraževati. Pri listu mi pridno pomagajo različni sotrudniki. Čim več jih bo, tem bolj pester in boljši bo naš list. Prav nam je pisal neki dopisnik s Krškega polja: »List se je zadnje čase izboljšal, ker sodeluje v njem vedno več čebelarjev.« Letos smo uvedli novo rubriko Zdravstveni kotiček, ki jo ureja dr. Leon Kocjan. Zavedamo se namreč, kako važne so zdrave čebelje družine, zlasti danes, ko nam na vsakem koraku pretijo različne bolezni. V skrbi za naš čebelarški naraščaj smo uvedli še drugo rubriko »Naši mladi nam pišejo«. Da pa bi list še bolj približali inozemskim čebelarjem, bomo v prihodnje pri vseh važnejših člankih objavljali tudi kratke izvlečke v angleškem, nemškem, francoskem ali ruskem jeziku. Tako bomo prav gotovo ustregli tistim inozemskim čebelarjem, ki bi se radi seznanili z vsebino našega lista. To je bila tudi želja mednarodne čebelarške organizacije Apimondije, ki nas je iz svojega dokumentacijskega centra v Pragi naprosila, naj bi objavljali oziroma priskrbeli za važnejše članke tudi celotne prevode v zaželenem tujem jeziku.

V prihodnje bomo objavljali v listu več fotografij iz življenja čebel in naših čebelarjev. Doslej tega nismo mogli storiti, ker smo na vsakem koraku gledali na denar. Zdaj pa so obljubili nekateri čebelarji svoje sodelovanje in tudi urednik sam bo segel po kameri. Prosim pa tudi vas, da bi nam poslali čim več slik. Tako bo naš list še pestrejši. V prihodnje bomo morali posvetiti mnogo več pozornosti naši čebeli sivki in pa vzreji matic ter plemenilnim postajam. Ali ne zveni čudno, da izvažajo naše matice sivke v Sovjetsko zvezo in drugam Avstrijci in ne mi Slovenci. Tu smo mnogo zamudili in tudi močno grešili.

V moj delokrog sodijo tudi čebelarstva predavanja v radiu. Tudi tu se odvija delo po programu. Čebelarji dobivajo tako v radijskih kmetijskih nasvetih različna navodila za pravilno čebelarjenje o pravem času. Na željo tistih čebelarjev, ki teh predavanj ne morejo poslušati, ker so takrat v službi, pa te članke objavljamo tudi v našem listu. Letos nam je celo uspelo, da imamo vsak mesec dve predavanji, in sicer eno okrog 15. v mesecu, drugo pa ob koncu.

Navzoče zastopnike slovenskih čebelarjev prosim, naj bi mi tudi v bodoče tako zvesto stali ob strani. Še in še mi pomagajte. Pišite v naš list in vzpodbujajte k temu še druge. Potem bo naš Slovenski čebelar še boljši. Vzpodbujajte pa k pisanju zlasti tiste čebelarje, ki se navadno izgovarjajo, da ne znajo pisati. Prav taki imajo pogosto največ izkušenj. Kolikokrat sem od njih že prejel zelo dobre članke. Tisto, kar ni v skladu z jezikom, bo urednik že popravil. Preprostega rokopisa, ki ga je poslala morda pisanja nevajena kmečka ali delavčeva roka, smo v uredništvu prav tako veseli kot najlepše natipkanih strani, ki jih pošljejo naši priznani čebelarji. Menim, da je naš list morda prav zato tako uspel in zbral okrog sebe vse slovenske čebelarje, ker so pri njem skoro vsi tako množično sodelovali.

Naš uredniški odbor se je v preteklem letu vsak mesec sestajal. Na njem sem poročal o prispelih člankih in o tem, kaj naj bi objavili. Člani uredniškega odbora so mi pri vsem lepo pomagali, svetovali, tako da je vse delo pravilno teklo. Če je morda list izšel kak dan pozneje, ni bila to naša krivda, pač pa so nastale vselej tehnične težave v tiskarni. Tu imajo stare in obrabljene stroje, dela pa vedno več. Uslužbenci v tiskarni so izredno ljubeznivi in nam gredo v vseh pogledih na roko. Uredniškemu odboru in tudi tiskarni se moramo v prvi vrsti zahvaliti, da je list vselej redno izhajal. Vse bomo storili, da bo tako tudi v prihodnje.

Po svoji začrtani poti gremo krepko naprej. Dela smo navajeni in spet bomo delali in delali. Vemo, da bo to naša rešitev. Le z delom se bomo uveljavili in morda le dočakali tiste čase, ko nas bo tudi naša družba za pozitivno dejavnost začela bolj ceniti.

ČEBELARJEVO LETO SE JE NAGNILO...

FRANCE GUNA

*Po Koroškem, po Kranjskem
že ajda zori...*

To pomeni, da gre tudi jesenska, a obenem zadnja čebelja paša h kraju. Kakor vsa živa narava, tako so tudi čebele zaslutile bližajočo se zimo, četudi jo oko zaenkrat le rahlo zaznava na daljnem obzorju. Trote so že davno pregnale, a svoje zaloge so začele zbirati v tistem delu plodišča, kjer si namepravajo urediti zimsko gnezdo. Špranje v panju so že dalj časa tako skrbno zadelane, da se ob toplem vremenu smola kar na dolgo potegne, če vzamemo okence iz panja. »Mala maša za suknjo vpraša«, pravimo ljudje. Zebe nas

sicer še ne, vemo pa, da mraz gotovo pride in nam bo torej suknja potrebna. Tu, prijatelj, lahko občuduješ neskončno modrost, ki usmerja pota in vodi dela te naše neznatne živalice. »Previdni v suši zida jez«. Glej, čebela je že v vročem juliju in žgočem avgustu zbirala zadelavino, da zavaruje svoj domek pred zimskimi viharji! Človek si lahko privoščī, da gre tudi sredi zime v gozd po drva, čebelo bi pa sleherni izlet v zimsko naravo stal življenje. Vse hoče opraviti pravočasno, nikoli lahkomiiselno ne odlaša, da bi ji potem voda tekla v grlo.

Dober čebelar jo razume, pa ji rad pomaga pri njenih pripravah na zimo, a to prav po njenem zgledu — pravočasno. V starih časih je bilo to nekoliko drugače. »Trgali« ali »podirali« so šele po jesenskem kvartnem tednu, to je konec septembra. Do takrat je bil namreč ajdovec v kranjcih zrel in pokrit, zalega pa se je v glavnem tudi že izvalila. Z dopolnjevanjem zimske zaloge si niso dali toliko opravka, ker je navadno že ajda storila svoje. Ob nastopu zime so kranjčice le še toplo zapažili in zazimljenje je bilo opravljeno.

Danes posvečamo zazimljevanju vse večjo pozornost, saj velja za najvažnejše čebelarstvo opravilo — važnejše kot prestavljanje. O trganju ali točenju skoro niti ne govorimo.

Takoj v začetku septembra, v časih pa celo še prej, pripremo vsem panjem žrela vsaj na pol, da tako čebelje družine zavarujemo pred ropnicami, ki zdaj še posebno stikajo okoli vogalov. Ob odprtem žrelu ne tvegamo nobenega jesenskega pregleda. Kdor ima primerno žično mrežo, naj si napravi na okno uljnjaka begalnico, zakaj tudi za najmočnejši panj je v tem času lahko usodno, če vderejo vanj ropnice od zadaj, ko jim je med pregledom prav na stežaj odprt. Tu še posebno velja pregovor, da majhna iskra čisto zaneti velik požar. In ropanje med čebelami smemo upravičeno primerjati z uničujočim požarom. Ne gre le za med, ki ga morda ropnice odnesejo. Večkrat se malenkostno medsebojno spopadanje posameznih čebel razplamti v tako vsesplošno klanje, da je vse uljnjakovo pročelje kot ogromno srednjeveško bojno polje, a prostor pred uljnjakom pokopališče, na debelo posuto z mrličī in z umirajočimi. Človek si ne bi mogel misliti, da je čebela, ta tiha in pridna delavka, zmožna tako zagrizenega boja. A kaj hočemo, saj se še človek, ki hoče biti »krona stvarstva«, ne spametuje: prva svetovna vojna je podtaknila ogenj za drugo, Koreji je sledil Vietnam, a medtem je že izbruhnilo na Sinaju... Zato bomo čebelarji tembolj pazili, da ostanejo vsaj naši uljnjaki prijetni šotori hladu in miru.

Ko smo torej primerno pripravili žrela, se lotimo pregleda. To je tako imenovani »jesenski pregled«, ki je zadnji v tem čebelarstvu letu ter tvori osnovo dobremu zazimljenju. Zato ga opravimo kolikor mogoče skrbno in temeljito. A kakor spomladi tako zlasti zdaj resno svarim pred pretirano radovednostjo, nepotrebnim brskanjem po panju in pred škodljivim razkopavanjem čebeljega gnezda. To govorim posebno začetnikom, ki naj mi oprostite, zakaj o veteranih s petdeset ali osemdeset panji si lahko mislim, da se umno ognejo vsakega nepotrebnega igračkanja.

Panje pregledujemo po možnosti le v hladnih jutranjih urah. V krajih, kjer morda še diši po ajdi ali ajdovcu, pa sploh rajši počakamo kakega de-

ževja, ki dokončno oplakne zapeljiv vonj v ozračju. To je navadno po malem šmarnu. Predolgo pa spet nikar ne odlašajmo! Najlepše je namreč, da so vsa jesenska opravila z dopolnilnim krmljenjem vred zaključena nekako do konca septembra.

Najbolj nas zanima plodišče z vso svojo vsebino: satje, zaloga medu in obnožine, moč čebelje družine in matica. Ravno matica, ki je sicer glava vsega ljudstva v panju, pa nam da v tem primeru najmanj dela. Če se je med letom dobro izkazala, če vidimo na vratcih panja morda celo njeno rojstno letnico 1967, ali če nosi na hrbtu značko tega leta, je kar v redu in niti ni nujno, da si jo zdaj znova ogledamo. Če bi bil panj brezmatičen, bi nas itak čebele s svojim vedenjem opozorile na to izredno stanje, kakor hitro odpremo vrata in potegnemo okence.

Zalogo medu in obnožine presojava na dva načina: na oko in s tehtanjem. V tem drugem primeru pa vse plodišče zložimo na kozice, ki smo si jo že prej postavili na decimalno tehtnico. Od kosmate teže, ki jo pokaže tehtnica, odštejemo težo kozice, približno težo satovja s satniki in čebelami — ostanek pa nam predstavlja čisto zalogo. To je dober in precej zanesljiv način, vendar pa bi izkušenemu čebelarju bolj priporočal ocenjevanje na oko. Je namreč bolj enostavno, a kar se mi zdi še važnejše: čebeljega gnezda ni treba izpostavljati v uljnaku. V tem primeru satje kar prelistam. Že prvi pogled na gnezdo mi pove, kje čebele sede in koliko zasedajo. Začnem na tisti strani, kjer je manj čebel, da pri šibkejših družinah nekaj prvih nezasedenih in praznih satov kar takoj ometem in odstranim. Močno zasedenih satov ne ometem, četudi so popolnoma suhi. To je pač že jedro gnezda, ki si ga bodo čebele po svoje zanesle ob dodatnem krmljenju. Ko pridem do srede gnezda, že kar vem, pri čem sem, in nadaljnje listanje niti ni več potrebno, četudi na matico nisem naletel. Saj v kranjiču matice tudi skoro nikoli ne vidiš, pa se moraš vseeno kar zanesti.

Sicer je pa z medom v plodišču takole: kdor ima ajdovo pašo in če je ajda medila, bo našel v gnezdu kar dobro zimsko zalogo — lepe pokrite sate ajdovca. Kdor pa nima nikake jesenske paše, pa zamaž stika za medom v plodišču. Našel ga bo le v medišču, če ga je tam kaj ostalo od točenja ali od poletne paše. Ta rezerva mu bo zdajle zelo prav prišla. Če prazne sate ob gnezdu nadomesti s tremi ali štirimi težjimi sati iz medišča, bo to že precej zaleglo. Ostalo bo seveda dopolnil s sladkorno raztopino.

Veliko je vredno, če je v panju še kaj dosti obnožine. Zdaj je sicer več ne potrebujejo mnogo, a na spomlad pa jim bo zelo dobrodošla. Če šibkejše družine utesnjuješ, glej da jim ne odvzameš satov z obnožino! Odstranjuj le staro satje in preobilno trotovino! Mlado čebelje satje odvezamemo oziroma izmenjamo le, če satnica ni bila dovolj potegnjena ali dograjena. Pri urejanju gnezda pazimo torej na to, da prevladuje v njem mlajše satje, iz katerega naj pridejo spomladi lepe, normalno razvite čebele-delavke. Nekoliko starejše sate puščamo le ob stranskih stenah. Večkrat so to tisti težki medeni sati, ki smo jih prenesli iz medišča.

Po opravljenem pregledu in po ureditvi plodišča si vse važnejše ugotovitve sproti zapišemo na vratca ali v beležnico. Včasih naletiš tudi na kake posebnosti: zakasnela trotovska zalega, pozno preleganje, matičniki, mlada

še neoplojena matica, trotovec, nenavadna oslabeledost, ki si je ne zuaš razložiti itd. Morda odkriješ slabiča, ki mu tudi utesnjevanje ne bi pomagalo. Če ga ni niti za štiri sate, ga ne moreš šteti za rezervno družino, zato ga boš kar pridružil. Naj ti ne bo žal za njim, posebno še, če ima staro matico! Sicer pa zelo dobro poskrbimo za prašilčke in rezervne družinice.

Zdaj pride dodatno krmljenje. Odkar nas ajda pušča na cedilu, je dodatno krmljenje skoro neizogibno. Krmimo dosledno le s sladkorno raztopino. Tako delajo napredni čebelarji danes po vsem svetu, a ne le, ker je to morda najcenejše, temveč zlasti tudi zato, ker na sladkorni raztopini čebele prezimijo bolje in varneje kot na marsikaterem medu. Tako npr. moramo gozdni med v gnezdu brezpogojno zamenjati s sladkorjem, da nam v dolgotrajni zimi ne izbruhne griža ali celo nosema. Važno pa je seveda, da *nakrmimo čebele res pravočasno*, vsaj do konca septembra ali do srede oktobra. Žival se mora pač po krmljenju še dobro spreleteti, raztopino pa predelati in pokriti. Vsako poznejše krmljenje lahko rodi neugodne posledice.

Preden začnemo pokladati, satje iz medišč umaknemo, zakaj sladkorna krma spada izključno le v zimsko gnezdo pa nikamor drugam. Tam naj se tudi prek zime porabi! Ni slabo, če krmiš že v prvi polovici septembra, ker s tem dosežeš, da bo matica nekoliko dalj časa zalegala. Razume pa se, da bo zato poraba nekoliko večja. Tej jesenski krmi ne dodajamo nikakega medu že zaradi nevarnosti ropanja ne. Pa tudi sicer ni potrebno. Čebele to hrano kar rade sprejemajo in krmljenje nam gre hitro naprej, ker je še toplo, družine so pa tudi še dovolj močne. V eni noči povprečna družina z lahkoto pospravi tri litre raztopine (2 veliki zelenki). Nikakor pa čebel s pitanjem ne preobremenjujmo! Prenašanje in predelava krme jih občutno izčrpa, tako da se jim kar pošteno pozna. Zato bi krmili le toliko, kolikor gre v jedro zimskega gnezda, tj. kakih pet do šest kilogramov raztopine. Vse ostalo okrog gnezda pa naj bi bil med v satju! Sladkorni raztopini za zimsko zalogo ne smemo dodajati nobenih zdravil, torej niti ne fumidila niti nosebaka. To bi čebelam škodilo, utegnile bi nam celo umreti.

Odkar uporabljamo le čist sladkor, nam je delo zelo olajšano. Če ga stresemo v vročo vodo, se nam tudi dosti hitro raztopi, z mrzlo vodo gre pa počasneje. Odvisno je pa tudi od tega, kako gosto raztopino hočeš. Najredkejša bi bila v razmerju 1 : 1, najgostejša pa 1 : 2, kar pa je gotovo pretirano (1 liter vode na 2 kg sladkorja). Primernejše bi bilo razmerje 3 : 4 (3 l vode na 4 kg sladkorja). Pri krmljenju si želimo, da nam panji ne bi preveč močili, ko čebele izločajo odvišno vodo. Tej nevšečnosti pa se najbolje izognemo, če pitamo, dokler je vreme še dovolj toplo.

Ko si čebele docela nakrmil, si za nekaj časa opravil. Pazi pa na satje, ki si ga moral pred pitanjem vzeti iz medišč! Ker je vreme še toplo, ga skrbno zavaruj pred veččami! Omara sama še ni dovolj, potrebna je tudi redna desinsekcija s kemičnimi pripomočki (žveplanje, paradiklorbencol ipd.). Najvarneje pa je, če ga zdaj vrneš v medišča. Če je bilo medeno in si ga iztočil, je pa to tudi najprimerneje, ker ti ga čebele v panju najlepše osuše. Tam naj torej počaka nekako do konca oktobra! Na prostem previden čebelar mastnega satja v tem letnem času ne nastavlja. S takim ravnanjem bi naravnost izzival ropanje pa tudi po nepotrebnem zavajal ubogo žival k spopadanju.

AJDA IN UMETNA GNOJILA

JULIJ MAYER

Oba članka o ajdi v prvi lanski številki sta me napotila, da še jaz zapišem svoja opazovanja o njej. Po naravi se je ajda pri nas uvrstila v tisto vrsto rastlin, ki dobro uspevajo v poznem poletju še z vročimi dnevi, vendar pa že ob času, ko nastopa povečanje vlage v ozračju. Najprej omenjam, da razločujemo dve vrsti: *črna ajdo* (*Fagopyrum sagittatum*) in *sivo ajdo* (*Fagopyrum tataricum*).

Črna ajda je bila nižje rasti, malovejnati gorenji deli rastline so bili rdeče obarvani. Cvetovi so bili rožnate barve in so močno dišali. Pogled na njivo cvetoče črne ajde je kazal nežen rožnat nadih. Zrna so bila precej velika, trioglata in zelo temnorjave, skoro črne barve (od tod tudi ime). Medila je izborno in tudi dobro obrodila, čeprav je bilo precej zrn s poznih poganjkov gluhih. Moka je zelo prijetno dišala. Črna ajda je za mráz zelo občutljiva.

Siva ajda je bila višje, krepkejše rasti, stebelca so bila zelena, skoro nič rdeče obarvana. Cvetovi so bili belkasti in niso posebno močno dišali. Vendar so jo čebele močno obletavale, kar je kazal tudi velik pridelek semena. Zato so jo kmetovalci raje sejali.

Brez dvoma sta se obe vrsti medsebojno opráševali, ker smo ju sejali drugo poleg druge in so ju čebele močno obletavale. Vendar sta obe vrsti medoviti in po Mendlovih dednih zakonih ne bi mogli v tako kratkem času izgubiti medovitosti. Dopusčamo pa možnost, da sta se zbastardirali s svojo divjo sorodnico, to je s *sladkasto dresnijo* (*Fagopyrum convulvulus*, tudi *Polygonum convulvulus*), ki raste kot nežna ovijalka ob plotovih in cvete vse do jeseni. Morda bi pri takem oplojevanju medovitost potomcev popuščala, nikakor pa ne tako naglo in tako temeljito. Vsekakor bi morali opráševanje ajde strokovno in temeljito preiskati. Potrebna, a nevhvaležna naloga, ki se je gotovo nihče ne bo lotil. Pred vojno so Osrednje čebelarstvo društvo in mnoge njegove podružnice posredovale nakup in zamenjavo semenske črne ajde.

Nekateri čebelarji domnevajo, da ajda ne medi več zaradi ohladitve ozračja. Na to vprašanje bi nam lahko odgovoril meteorološki zavod, ali je srednja toplina za avgust v zadnjem desetletju res tako padla, da zaradi tega ajda ne medi več. Iz otroških let se spominjam obdobja okrog leta 1902, ko so zime tako zgodaj nastopale, da smo se na vse svete veselo drsali po mlakah okoli Ljubljane. V letih med obema vojnama so Gorenjci mnogokrat želi ajdo, ki so jo zgodnje slane osmodile. In vendar je ajda izborno medila še prva leta po drugi svetovni vojni!

Osebnó sem prepričan, da so umetna gnojila kriva, da ajda ne medi več. Do tega prepričanja so me privedla lastna doživetja in opazovanja. Sredi avgusta 1940 je postavila takratna čebelarska podružnica Krtina obširen čebelnjak v ajdovo pašče. V dogovoru z domačimi čebelarji smo postavili čebelnjak v sadovnjak Logarjeve domačije, ki je bila na jugovzhodnem robu Vodic.

Na dan slavnostne otvoritve, 18. avgusta, smo z domačimi čebelarji ugovarjali stojišča, kamor naj bi tuji čebelarji postavili pripeljane panje. Že

ko sem se po kolovozu bližal Vodiciam, mi je padla v oči večja njiva z res lepo ajdo, bila je najlepša daleč naokoli. Ko sem v razgovoru omenil to lepo ajdo, je nekdo rekel: »Temu je dobro, ko lahko kupi štopo«. (Takratni izraz za umetno gnojilo.) Po končanem delu sem se vračal okrog poldne k Logarjevim. Prišel sem zopet mimo tiste njive in se čudil, da je tako malo čebel obletavalo lepo ajdo. Vendar temu pojavu nisem posvečal posebne pozornosti.

Popoldne je bilo predavanje in ko smo se s kolesi vračali domov, sem dvema ali trem čebelarjem omenil zadevo. Kljub poznemu popoldnevu smo se ustavili pri njivi. Ob tem času je povsod letalo malo čebel. Na sosednjih njivah so čebele sedale na cvetove in se dalj časa na njih zadrževale, na omenjeni njivi pa so komaj sedle na cvet in takoj odletele. Na tej njivi je bilo vidno manj čebel kot na drugih. To so opazili tudi spremljevalci, vendar si zadeve nismo znali razložiti.

V Vodice sem šel šele v začetku septembra. Ajda je bila že močno v zrnju. Ustavil sem se pri tisti njivi in opazil, da po tej ajdi skoro nobena čebela ni sedala, medtem ko so sosednje njive še kar precej obletavale. Od gospodarja Logarja sem zvedel, da je lastnik omenjene njive trden posestnik, ki uvaja napredne prijeme v gospodarstvo. Ta je prvi, ki porablja umetna gnojila v večji meri. Pri nadaljnjem pozvedovanju, kdo še uporablja umetna gnojila, sem naletel pri Lahovičah in Spodnjem Brniku še na tri njive, ki so bile pognojene z umetnimi gnojili. Tukaj sem opazil, da jih čebele manj obletavajo. Sum, da umetna gnojila vplivajo na medenje ajde, je dobil jasnejšo obliko.

Leto 1941 je prineslo vso krutost tuje zasedbe in zadeva z ajdo se je pozabila.

Po vojni sem dobil novo službeno mesto v Vevčah pri Ljubljani. Čebele sem spravil pri čebelarju Bitencu v Zadvor, čisto blizu Sostrega. Tamošnji kmetje sejejo mnogo ajde in še pred 10 leti so ljubljanski čebelarji vozili svoje panje na pasišča Dobrunje-Sostro.

Pred osmimi leti sem zadel na stranski poti ob ajdovo njivo blizu Polja, kjer se je trlo čebel in so se stebelca dobesedno upogibala pod težo sedajočih čebel. Nekoliko dalje pa je bila njiva ajde, kjer so čebele sicer letale, pa nobena ni sedala na cvetje. Nenaden preblisk mi je pričaral v spomin dogodek z ajdovega pasišča pri Vodicih. Obiskal sem oba gospodarja. Prvi, Janežič, še ni uporabljal umetnih gnojil, drugi pa je krompirju in koruzi na isti njivi potrosil nitromonkal. Nekdanji sum se je zgoščeval.

Ko sem zadevo omenil očetu Bitencu, mi je pritrdil in omenil svoje opazovanje: na polju proti Sostrem so ležale tri ajdove njive. Srednja je bila last revnejšega kmeta, ki je ajdi pognojil s hlevskim gnojem. Ajda je bila nizka in plevelna, ampak polna čebel. Sosednji njivi sta bili v lasti dveh naprednejših gospodarjev, ki sta že trosila umetna gnojila.

Končno sem dobil leta 1964 potrdilo, da je umetno gnojilo krivo, da ajda ne medi več. Tega leta sem šel zopet mimo Janežičeve njive, ajda je stala bujno, po njivi je letalo tudi precej čebel, toda sedale niso. Pogovoril sem se z lastnikom in sestavila sva kolobarjenje in gnojenje od leta 1958 dalje. Do takrat še ni uporabljal umetnih gnojil (na ajdi se je trlo čebel, kot sem opisal zgoraj). Po ajdi je 1959 sledila pesa na hlevskem gnoju. Leta 1960 je bil krompir pogojen z nitromonkalom, 1961 je sledila pšenica in ajda, obe na

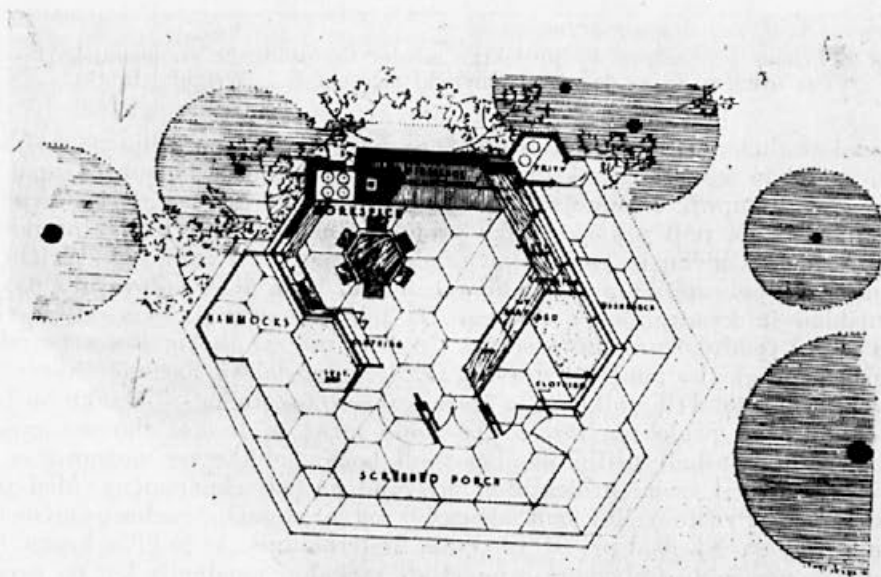
gnoju. Dalje 1962 zelje s podoranimi gnojem in nato potrošen nitromonkal, 1965 krompir z obojnim gnojenjem, 1964 pa pšenica in ajda tudi z obojnim gnojenjem. Ajda ni več medila!

Če še ni prepozno, predlagam tole: Dobite dovolj velik kos orne zemlje, ki bi bil primeren za ajdo, pa ta zemlja še ni okusila umetnega gnojila. Poudarjam: »*Nikdar in nobenega!*« Polovico njive obdelajte in posejte z ajdo na klasičen način. Drugo polovico njive pa potrosite z nitromonkalom, posejte in pobranajte. Vendar pazite, da ne vaše roke ne brana ne bosta prinesli na prvi del njive trohice umetnega gnojila! Delo opravite pod strogim nadzorstvom in poročajte.

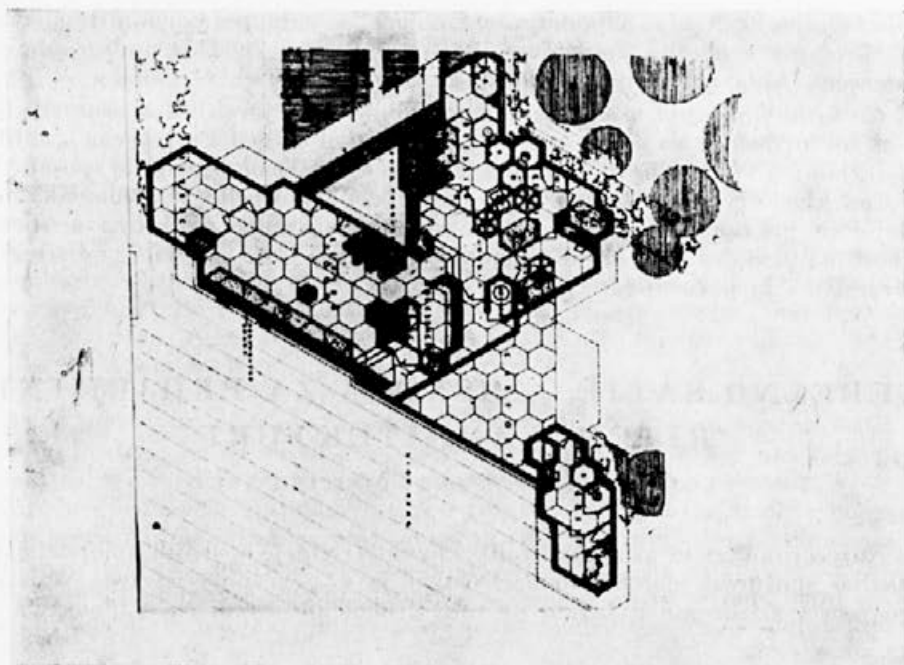
ČEBELNO SATJE — OSNOVA ZA PROJEKTI RITEM V ARHITEKTURI

PROF. DR. TINE KURENT, DIPL. ING. ARCH.

Največji ameriški arhitekt Frank Lloyd Wright je v svojih kompozicijah dosledno spoštoval merski ritem. Deloval je v prvi polovici tega stoletja, predvsem v Združenih državah, pa tudi drugod po svetu. Na Japonskem je

Slika 1. Primer šesterokotniške projektne mreže ameriškega arhitekta F. L. Wrighta: Tloris hiše za gosta na Leigh Stevens Ranch Group pri Yemassee, South Carolina. Hiša je bila zgrajena leta 1940.

Slika 2. Primer šesterokotniške projektne mreže: tip usonijske stanovanjske hiše za eno družino, ki ga je razvil ameriški arhitekt F. L. Wright leta 1942.

spoznal tradicionalno domačo arhitekturo, za katero je značilno ponavljanje mer, podobno kot je merski ritem značilen pri našem kozolcu, samo na mnogo višji stopnji. Nosilne sohe japonske hiše oblikujejo v tlorisu kvadratično, včasih pa tudi pravokotniško projektno mrežo. Take projektne mreže, ki so osnova logične in racionalne gradnje, je prevzel tudi F. L. Wright in jih uporabil pri svojih ameriških kompozicijah. Toda ni se zadovoljil s pravokotniškimi in kvadratičnimi mrežami. Iz teh je z odstopanjem od pravega kota razvil rombsko projektno mrežo. Če se ta mreža, ali kot ji z nepotrebno nemško izposojenjo ponekod pravijo, »raster«, razpolovi, nastane trikotniška projektna mreža. Trikotniki pa se zbirajo v šesterokotnike — in tako nastane šesterokotniška projektna mreža. Ta vrsta mrež se je kot tlorisna osnova F. L. Wrightu najbolj priljubila, ker nudi bogate oblikovne možnosti in pa zato, ker je med vsemi projektnimi mrežami najbolj ekonomična. Med pravičnimi geometričnimi liki ima namreč krog najmanjši, enakostranični trikotnik pa največji obod pri isti površini. Šesterokotnik, ki je bliže krogu, ima ugodno razmerje med obodom in površino, vsekakor ugodnejše kot na primer trikotnik ali kvadrat. Z drugimi besedami, šesterokotniška hiša potrebuje manj zidovja za isto površino kot pravokotniška.

Med mnogimi zgradbami F. L. Wrighta, ki so zasnovane na šesterokotniški projektni mreži, prikazujemo samo dve, ki jasno kažeta, da se je veliki mojster učil oblikovanja in racionalnosti pri čebeljem satju.

ZAPISNIK

o XVI. rednem letnem občnem zboru ZČDS dne 30. aprila 1967 ob 9. uri v dvorani Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje v Ljubljani, Miklošičeva 24

Občni zbor se je odvijal po objavljenem dnevnem redu.

Ad. 1. Predsednik Benedičič je odprl občni zbor, pozdravil delegate ČD in še posebej podpredsednika glavnega odbora SZDL Fr. Ziga Kimovca, zastopnika dnevnika Delo Ceneta Kranjca ter Radia Petkovška Ivana. Delegate je opozoril, naj bodo v razpravi stvarni, obravnavajo naj vsak načet problem tako, da bo mogoče sprejeti tudi ustrezen sklep.

Preden je občni zbor začel z delom, je počastil spomin med letom umrlih: sodnika Franca Peterca, člana častnega razsodišča pri Zvezi, ter Rudolfa Rakovca, prvega kustosa čebelarkega muzeja v Radovljici.

Za zapisnikarja je bil imenovan tajnik ČD Vrhnika Stanonik Jože.

Izvoljeni so bili:

V delovno predsedstvo Matija Šerak, dr. Radovan Bratina in Joško Slander; za overovatelja zapisnika: Vlado Martelanc in ing. Fr. Šivic;

v tričlansko verifikacijsko komisijo: Maks Avšič, Ignacij Grom in Boris Modrijan;

v petčlansko kandidacijsko komisijo: Franc Češnovar, Stane Potokar, Franc Resman, Franc Lobnik in Rudolf Galob.

Delegati so se odločili, naj bodo volitve javne. Zato je odpadla volitev volilne komisije.

Ad. 2. Sledila so poročila predsednika, tajnika, blagajnika in urednika. Vsa bodo v SC posebej objavljena.

Ad. 3. Razprava:

K razpravi se je prvi oglasil Franc Resman, predsednik ČD Radovljica. Pohvalil je poročila članov UO in urednika, da so bila izčrpna in stvarna, tako da zato ni nič čudno, če razprava o poročilih ne steče. Le tako naprej! Zares bi bil že čas, da bi nas upoštevala v naših

prizadevanjih tudi družba. Pomislimo samo na to, kaj vse mora čebelar žrtvovati, preden začne čebelariti. Za panje, vosek, zdravila itd.

Novak Anton iz Gornje Radgone omenja zdravljenje pršičavosti. En član njihovega društva se je udeležil tudi tečaja o zdravstvu čebel v Gradcu. Pršičavost se začne lahko zdraviti že konec marca, če damo prej čebeljem družinam vsaj en liter sladkorne raztopine. Po njegovem mnenju je preventiva cenejša in zaneslivejša kakor raziskava in zdravljenje. Če bomo delali tako, se društva ne bodo med seboj zapirala in ovirala prevoze čebel na paše. So pa tudi taki posamezniki, ki namenoma objavijo čebelje bolezni, da s tem zaprejo svoja pašišča. Mnenja je, da je gozdna paša prosta. Načel je tudi vprašanje plačevanja prispevkov društvom, ki jih zahtevajo že ob prijavi čebel za pašo, še preden se ve, če bo hoja sploh medila. Kaj takega bi se ne smelo dogajati. Ponovno se je zavzel za splošno zdravljenje pršičavosti v vsej Sloveniji.

Dr. Bratina je izjavil, da se bo republiška komisija za zatiranje čebeljih boleznih zavzemala za splošno preventivno zdravljenje pršičavosti.

Gozdna paša se do zdaj dejansko ni omejevala. Sedaj so razmere nekoliko drugačne. V bližino tistih nekaj hiš v gozdu nakopičijo čebelarji veliko število panjev. Pri razporejanju panjev na gozdnih pašiščih je treba upoštevati, da potrebujejo čebele za svoj razvoj nujno tudi obnožino. Navadno primanjkuje v gozdovih obnožine. Izkušnje kažejo, da čebele po prvem točenju kljub izdatnemu medenju ne izletavajo več na pašo. Lep tak primer smo imeli pred leti na Hrušici. Po prvem točenju čebele niso letele več na hojo kljub medenju. Medtem je pripeljal neki čebelar svoje čebele na pašo na hojo. Te čebele so pridno prinašale mano, medtem ko prej pripeljane sploh niso več brale.

Lojze Struna, Maribor, je pohvalil, da so bila poročila izčrpna in bogata. Poročal je, da se je stanje pršičavosti letos znatno izboljšalo, kar je bilo mogoče

ugotoviti po kontrolnih izvidih. Število žarišč pršičavosti se je znižalo od 70 na 10. Zdravili so s folbeksom. Zavzemal se je za vsakoletno zdravljenje, čeprav je to zvezano s stroški. Uspeh ne bo izostal, če bo plinjenje izvršeno po predpisih. Zato bo postalo prevažanje čebel na paše bolj sproščeno. Upoštevati moramo namreč, da nam zaradi ovir pri prevažanju v zvezi s pršičavostjo propadajo velike količine gozdnega medu.

Franc Češnovar iz Nove Gorice: Poročila so bila v redu. Poudaril je važnost propagande za večjo porabo medu, zlasti pri delovnem človeku. Tudi v šolah bi morali nuditi otrokom pri malicah med.

Zokalj iz ČD Brežice je pohvalil poročila. Slabe letine so pogoste. Čebelarimo v glavnem le še iz idealizma, imamo pa med nami tudi sladkorne čebelarje. Dogajajo se primeri, ki so sicer redki, da čebelarju z nekaj družinami zlepa ne zmanjka medu. Vprašal je tudi, kaj bo z našim čebelarstvom v prihodnje, ker med nami ni mladine.

Predsednik Benedičič je odgovoril sodniku iz Gornje Radgone glede plinjenja in prevažanja v gozdno pašo. O tem je že pisal v SC. Pri prevažanju mora biti nek določen red. Pojasnil je predpise, po katerih se ravna veterinarska inšpekcija. Nekateri izvidi o boleznih so negativni tako na pršičavost kakor na nosemo, vendar so posamezne družine odmrle. Verjetno bolujejo tudi naše čebelje družine na boleznih, ki so jih v zadnjih letih odkrili v Švici in v nekaterih drugih državah v srednji Evropi. Pri teh novo odkritih boleznih nastopa redno hkrati več povzročiteljev in je zaradi tega težko najti zdravilo, ki bi bilo učinkovito. Znanstveniki, ki delajo na tem področju, so mnenja, da bo še najboljša obramba proti tem boleznim v odbiri čebeljih rodov, ki so odporni proti boleznim.

Kranjc Ivan, Nova Gorica, se strinja z izjavo dr. Bratine glede kopičenja čebel na enem mestu. Pri vzgoji čebelarjev nas čaka še veliko dela. V območju njihovega društva so utrpeli letos čebelarji zaradi škropljenja 2,5 milijona S din škode. Čebelarji so se sporazumeli z njenim povzročiteljem, da plača 10 % te škode za poravnavo spora. Mnenja je, da bi se takim škodam lahko izognili tako, da bi se dodala škropivom sredstva, ki čebelam smrde (katran) in se jih zaradi tega izogibajo.

Čebelarji onstran meje v Udinah in Čedadu so želeli, da jih obišče, da bi jim posredoval nakup ruskih čebel, ki so večje in bolj odporne proti mrazu. Čebelarji iz Čedada so dobili za pospeševanje čebelarstva en milijon lir. Nimajo pa čebelarske organizacije, ki bi mogla to pomoči pravilno in načrtno izkoristiti.

Mogoče bi bila čebela iz Sibirije pri nas uspešnejša, kot je naša sivka.

Maticice dodaja s 100 % zanesljivostjo tako, da jih najprej potopi v sladkorno raztopino in doda pri žrelu. Tako uredi tudi otrovca.

Predsednik Benedičič je odgovoril, da bi Rusi radi sami redno dobivali iz Jugoslavije kakih 10.000 matic. Oni torej sami nimajo nobene čudovite čebele. Sedaj uvažajo maticice iz Avstrije, kjer gojijo isto pasmo kot mi. Organizirati moramo vzrejo.

Kranjc Ivan vztraja še dalje, da bi bila taka čebela lahko uspešna zaradi nenadnih sprememb v temperaturi spomladi, zaradi česar ostane mnogo čebel zunaj.

Jalen Ciril iz ČD Radovljica je poročal, da so vložili v plemenilno postajo pod Zelenico že mnogo dela in denarja. Želo pogrešajo nekaka zakonska določila za priznanje plemenilne postaje. Plemenilni postaji manjka neka javna legitimacija za njeno delo.

Urednik Edi Senegačnik je odgovoril Kranjcu iz Nove Gorice. Res je, ob prevažanju hočejo vsi na kup. Pravijo: »Če je za njega dobro, bo tudi zame!« Kjer je nakopičenih že 1000 panjev, tam je za naslednje čebelarje zanesljivo izguba. Jaz bežim pred čebelarji, čebelarji pa za menoj. Društva imajo prav, če zahtevajo red. Tako kopičenje prav gotovo prinaša tudi boleznim med čebelje družine. Vsi bi radi imeli take čebele, ki bi brale tudi pri temperaturi 0° Celzija. Po svetu pa žele imeti našo kranjico. Upajmo, da bo plemenilna postaja pod Zelenico v teh prizadevanjih izpolnila naša pričakovanja.

Benedičič se povsem strinja z izjavo Cirila Jalna glede plemenilne postaje pod Zelenico in predlaga sprejem sklepa, da se sestavi pravilnik o plemenilnih postajah od 15. junija t.l.

Franc Guna, Zagorje, predlaga, naj bi napravili ponatis Janševе knjige: Popolni nauk o čebelarstvu. Benedičič pojasni, da ima Zveza to v svojem kulturnem programu, ki je razdeljen po etapah od leta 1973.

Franc Lobnik, ČD Maribor, je mnenja, da bo cenejši pregled zimskih mrtvic kot pa množično plinjenje. Vpraša tudi, kako bomo priporočali bolnikom med, ko pa hkrati ugotavljamo, da mu je primešan tudi sladkor.

Predsednik Benedičič predlaga, naj Zveza v prihodnje skupaj s podjetjem Medex pazljivo spremlja ta pojav in po potrebi prizadete posvari.

Ivan Fegeš iz ČD Celje pojasni, da stane pregled zimskih mrtvic v Avstriji 1,5 šilinga. Pri nas pa 1500 S din.

Predsednik Benedičič odgovori Fegešu, naj bi republiška komisija za zatiranje čebeljih boleznih uredila tudi to vprašanje.

Delegat ČD Ajdovščina je poročal, da je v območju njihovega društva odkrita pršica. Zdravil ni dovolj, kaj naj napravijo?

Predsednik Benedičič je pojasnil, da je zdravljenje pršičavosti zamujeno za tisto leto, če do konca marca niso prejeli izvidov. Zdravljenje naj se omeji na samo žarišče.

Ad. 4. Sledilo je poročilo predsednika nadzornega odbora prof. Slavka Raiča. Predlagal je razrešnico s pohvalo.

Ad. 5. Predlog za razrešnico je bil soglasno sprejet.

Ad. 6. Predsednik verifikacijske komisije poroča, da je od 44 društev zastopanih 30 in je občni zbor po pravih sklepen.

Kandidacijska komisija je predlagala za predsednika Zveze dosedanjega predsednika Valentina Benedičiča. Za člane izvršnega odbora Avšiča Maksa, Bariča Ivana, Gregorca Maksa, Martelanca Vlada, Omahna Ignaca, Potokarja Staneta, Rataj Justino, Rometa Frančka, Smrajca Staneta, Senegačnika Edija, Slandra Jožka, Šivica Frančka, Petelina Stanka, Urbanija Antona, Wallasa Jožeta, Verbiča Antona in Seiferta Konrada.

Za člane nadzornega odbora: Cvetka Franca, Majcna Iva in Raiča Slavka. V častno razsodišče: Benedičiča Valentina, Farazina Franca, Novaka Antona in Slandra Jožka.

Delegati so soglasno sprejeli predlog kandidacijske komisije.

Ad. 7. Predsednik Benedičič je prečital delovni program Zveze za leto 1967/68. Razdelil ga je na kulturni, pospeševalni in investicijski. Kulturni del programa zajema priobčevanje člankov, ki segajo

nazaj v dobo Antona Janše; ureditev posestnopravnih razmer v zvezi z obnovo rojstne hiše Antona Janša in izdelavo približnega proračuna. Pripravljanje izdaje knjige o panjskih končnicah ter zbiranje predmetov za čebelarški muzej.

Pospeševalni del programa predvideva organiziranje dveh tečajev za čebelarске preglednike ter dveh tečajev za vzrejo matic in odbiro čebeljih rodov. Dalje organiziranje čebelarskih krožkov po šolah; izpopolnitev opazovalnih postaj za gozdno medenje in nove knjige za knjižnico.

V investicijskem programu so predvidena sredstva za plemenilne postaje ter za čebelarско šolo, in sicer za nakup zemljišča in izdelavo načrta. Za izvrševanje navedenega delovnega programa so predvideni skupni izdatki v višini 6.180.000 S din.

Delovni program je bil sprejet soglasno.

Ad. 8. Odlikovanja: Delovni predsednik Jožko Šlander, ki je hkrati tudi predsednik komisije za odlikovanja, je obrazložil predloge za odlikovanje z redom Antona Janše I. stopnje.

V smislu obrazložitve predlogov naj občni zbor kot najvišji organ naše čebelarске organizacije odlikuje z redom Antona Janše I. stopnje:

1. Ignaca Groma, predsednika ČD Vrhnika;

2. Edija Senegačnika, urednika Slovenskega čebelarja;

3. Ačka Jožeta, tajnika Čebelarskega društva, Ptuj.

Vsi predlogi so bili po obrazložitvi sprejeti soglasno in z odobravanjem.

Ad. 9. Predlogi in pritožbe članov: Zastopnik ČD Maribor je vprašal, kaj je z njihovo pritožbo.

Predsednik Benedičič je odgovoril, da Zveza njihove pritožbe doslej še ni prejela. Današnja razprava je obravnavala številne probleme, ki bi jih v smislu poteka razprave upošteval novi upravni odbor.

Ad. 10. Franc Lobnik, ČD Maribor, priporoča, naj bi bili občni zbori Zveze prej in ne konec aprila ali celo maja, ko imajo čebelarji že delo pri čebelah.

Predsednik Benedičič pojasni, da to ni mogoče, ker je občni zbor Zveze najbolj učinkovit, po končanih občnih zborih društev. Vsa društva pa tudi letos doslej še niso imela občnega zbora.

Bogomir Milost, Sevnica, opozori, da na tem občnem zboru nismo govorili dovolj o čebelarški šoli, ki je za naše čebelarstvo zelo važna stvar.

Predsednik Benedičič mu odgovori, da je to vprašanje res nujno in smo ga že deloma upoštevali v našem delovnem programu. Zaradi pomanjkljive izobrazbe dejansko danes zaostajamo za sosedi. Ob otvoritvi čebelarške šole v Ochsendorfu na Koroškem smo slišali, da se je udeležilo raznih tečajev na čebelarških šolah na Koroškem 70 %, njihovih čebelarjev. Upajmo, da bomo za dvestoletnico smrti Antona Janša slovesno odprli tudi čebelarško šolo slovenskih čebelarjev.

Zastopnik ČD Ljutomer je potožil, da jih tarejo finančne težave za pregled čebel in podobno.

Predsednik Benedičič je v zvezi s tem ugotovil, da se danes društva lahko zanesejo pri svojem delu predvsem le na sebe in le v redkih primerih tudi na njihove občinske skupščine.

Ker je bil dnevni red izčrpan, se je delovni predsednik zahvalil za udeležbo in sodelovanje ter ob 15.30 zaključil občni zbor.

Zapisnikar:
Stanonik Jože

KNJIZICO O MEDU

z naslovom »MED — naša vsakdanja hrana in zdravilo« bi moral imeti vsak čebelar. V njej je namreč napisano prav vse, kar moramo vedeti o medu. Dodana pa ji je še zbirka receptov za gospodinje. V njih so natančna navodila, kako naj uporabljamo med v kuhinji, pri peki in za pijačo. Čebelarji, ki prodajajo med svojim odjemalcem, naj podare kako knjižico tudi njim. Tako bodo delali najboljše propagando za večjo porabo medu. Knjižica stane le 3 N dinarje in jo je moč dobiti pri Medexu, društva pa jo lahko naroče tudi skupno.

V sušnih poletjih imajo čebele dobro pašo na polajevi meti (metvici). Na sliki je skladanica panjev slovenskih čebelarjev na Lonjskem polju sredi obširnega pasišča.

IVAN INTIHAR

Dne 4. novembra 1966 smo spremili k zadnjemu počitku tov. Ivana Intiharja, člana čebelarške družine Rakek. Rodil se je 8. februarja 1894 v vasi Gradiško na Blokah na Notranjskem. Bil je čevljar. Čebelariti je začel mlad, ko mu je oče zapustil nekaj kranjčev. Pred drugo svetovno vojno se je preselil na Rakek, kjer je nadaljeval svojo obrt. Občutil je gorje obeh vojn. V prvi je bil ruski ujetnik, v drugi pa interniran skupaj z ženo v Nemčiji. Mož je še zadnje dni svojega življenja skrbel za svoje čebele. Vedno je rad pomagal mladim čebelarjem z nasveti.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.
Čebelarška družina Rakek

FERDO KUTNIK

Takrat, ko so njegove čebelice spale zimsko spanje, se je poslovil od njih. Čebelarška družina Ravne je imela 22. januarja t. l. svoj redni letni občni zbor. Tik pred zaključkom je prispela vest, da je marljivi in neutrudljivi čebelar Ferdo Kutnik umrl. Njegov spomin smo počastili z enominutnim molkom.

Pokojni se je rodil 24. avgusta 1902 na Jesenicah in je bil po poklicu livar. Sedem let je bil tudi vojaški godbenik. Na Ravne je prišel leta 1945. Tu se je zaposlil v železarni, si zgradil hišo in sodeloval pri železarski godbi. Čebelariti je začel leta 1950. To je bilo zanj sicer precej pozno, toda mož je bil zelo dober čebelar. Poleg poklicnega dela in sodelovanja pri godbi je pridno čebelaril in prebiral čebelarške strokovne knjige in se tako uvrstil med najboljše čebelarje v naši družini.

Na zadnji poti smo ga spremljali tudi čebelarji. Ob odprtem grobu se je poslo-

vil od njega naš župnik, ki je predstavil pokojnika kot godbenika in čebelarja simbolično. Za delo v čebelarški družini in med čebelarji pa se mu je zahvalil član čebelarške družine Ravne.

Ivan Dretnik

FRANC ZIDANSEK

Lani je dne 28. decembra za vedno zapustil čebelice in celjsko čebelarško družino eden naših najstarejših čebelarjev tov. Franc Zidansek. Zavrtna bolezen ga je izključila iz vrst čebelarjev v 75. letu starosti, ko je še poln življenja in veselja do čebelice in do čebelarške družine vneto deloval v naši organizaciji. Vodil je čebelarški krožek na osnovni šoli Franja Vrunčka v Celju in tako vzgajal mlade čebelarje, kot bi slutil, da mora vzgojiti naraščaj in bodoče ljubitelje čebel. Bil je član odbora čebelarške družine Celje in vestno prihajal na seje. Bil je vesele narave in vedno dobro razpoložen. Čebelice je nad vse ljubil in čebelaril polnih 41 let. Letos je pripravil za zazimljenje 24 AZ-panjev. Spomladi ga bodo ljubljenske pogrešale, zlasti pa njegovo nego in skrb.

Pokojni Franc Zidansek je čebelaril v okolici Celja in imel čebelnjake na več krajih. Vse svoje življenjske dolžnosti je vzorno opravljal, prav tako tudi čebele. Kot upokojenec je še aktivno sodeloval pri gasilskem društvu Trnovlje. Težko je verjeti, da nas je za vedno zapustil, saj je bil mož le kakih 14 dni pred svojo smrtjo na pogrebu čebelarja Ivana Bervarja in se zelo dobro počutil. Niti najmanj pa ni slutil, da bo sam prvi čebelar, ki mu bo sledil.

Čebelarji celjske čebelarške družine, še posebno pa odbor čebelarške družine Celje in vsi, ki smo ga poznali, ga ne bomo pozabili. Naj mu bo lahko domača slovenska gruda.

Odbor čebelarške družine Celie

IZ UPRAVE

Čebelarji, ki ste dali Slovenskega čebelarja in druge revije v vezavo, dvignite jih čimprej v tajništvo Zveze.

Tisti naročniki, ki še niso poravnali letošnje članarine (naročnine), naj to store čimprej, sicer bomo ustavili pošiljanje lista.

Zveza še vedno ni prejela vseh seznamov članstva za letošnje leto. Manjka jih še 10 od 250. Prosimo, podvizajte se!

Družine oziroma društva, ki še niso nakazale članarine, naprošamo, da jo pošljejo na naš račun 502-8-267/1 ali po pošti na naš naslov.

Nekaj izvodov 6. številke Slovenskega čebelarja je nepravilno vezanih. Prosimo, preglejte čimprej zaporedje strani in vrnite pomanjkljive izvode.

Tajništvo

IZDAJE MEDNARODNE ZVEZE ČEBELARSKIH ZDRUŽENJ APIMONDIJE

Corso Vitt. Emanuele 101, Roma, Italia

Ravnokar je izšlo kompletno delo XX. jubilarnega mednarodnega čebelarškega kongresa.

Knjiga je bogato ilustrirana in obsega obširno predstavitev dela kongresa — poročila ter razprave na tej mednarodni manifestaciji.

Delo je izšlo v francoskem, angleškem, ruskem, nemškem in romunskem jeziku ter obsega več kot 800 strani.

En izvod stane 10 dolarjev. Skupna ali posamezna naročila kakor tudi protivrednost morate poslati direktno na sedež Zveze.

Čebelarska društva, firme in specializirane redakcije, založbe itd., ki bi naročile najmanj 20 primerkov, bodo imele 10 %, za naročila najmanj 50 primerkov pa 20 % popusta.

Naročila pošiljajte na Zvezo čebelarskih društev za Slovenijo, Ljubljana, Cankarjeva 3/II.

V TISKOVI SKLAD

Slovenskega čebelarja so darovali: član Alojz Kastelic iz Vikrč pri Medvodah 50 novih dinarjev, Franc Slovenec iz Krške vasi 7 N din, J. Klenovšek 15 N din, Jože Pavletič iz Šempetra 22 N din, Ivan Talan iz Čakovca 5 N din, Jože Polajnko

iz Ormoža 5 N din, Čeb. družina Vipava 15 N din, Mirko Sevšek iz Radeč 8 N din, Alojz Kunstelj iz Glincev 50 N din, Valko Razingar iz Brega pri Žirovnici 10 N din, Franjo Zorko iz Lesc 50 N din. Vsem darovalcem iskrena hvala!

Uprava SC

PRODAM

naseljene AZ-panje ali same čebelje družine. Naprodaj tudi letošnje matice. Zdenko Skraba, Uršičev Stradon 36, Ljubljana, ob Ižanski cesti.

PRODAM

sedem novih naseljenih AZ-panjev na 10 satov, šest praznih rabljenih AZ-panjev na 9 satov in dva prazna rabljena AZ-panja na 7 satov. Jože Ponikvar, Gornja vas 67, pošta Ribnica na Dolenjskem.

PRODAM

zaradi starosti 12 naseljenih AZ-panjev in čebeljak v dobrem stanju. Panji so izdelani iz lipovega lesa. Tomo Novak, Čakovec, Mačkovec 14.

PRODAM

29 naseljenih in 11 praznih AZ-panjev po ugodni ceni. Henrik Kastelič, Koper, Veluščkova 5, tel. 21-553.

PRODAMO

večje število Langstrothovih panjev z močnimi čebeljimi družinami in dograjenim satjem. Panji se nahajajo na področju DE Selce, pošta Voličina. Agrokombinat KZ Lenart v Slovenskih goricah.

KUPIM

do 20 praznih AZ-panjev na 9 satov. V ponudbi navedite tudi ceno. Ignac Gerkeš, Nedelica 50, pošta Turnišče.

IZDELUJEM

AZ-panje prvovrstne kakovosti na 9, 10 in 11 satov, mera satnikov 26 × 41, ter AZ-panje »Grom« na 11 satov — mera satnikov 28 × 41. Franc Krže, mizarstvo, Vrhnika, Idrijska 3, tel. 70-169.

PRODAM

pet naseljenih in deset praznih AZ-panjev, točilo, posode za med in drugo čebelarsko orodje. Franc Borštner, Ljubljana, Medvedova 27.

POROČILO ZA JUNIJ

Že v začetku meseca je bila temperatura zraka za ta čas nenavadno nizka. Izvzemši nekaj dni je bil mesec izredno hladen. Nestalno vreme z nalivi je zelo škodovalo paši na smreki in hoji, ki sta takrat začeli mediti.

Opazovalci poročajo:

Dražgoše: Konec druge tretjine meseca se je pojavila na hrastu mana, ki so jo čebele brale le nekaj dni. Potem je začela mediti smreka in to le v višini nad 900 m, kasneje pa tudi v nižini. Čebele so obletavale tudi jelko in dobile na njej le nekaj malega.

Zerovnica: Pašo na travnikih je oviral dež. Deževalo je skoraj dve tretjini meseca. Roji so bili šele konec meseca, ker jih je prej oviral dež in mraz.

Rogatec: 5. junija sem točil na panj 14 kg akacijevga medu. 27. sem imel čebele na kostanjevi paši.

Lovrenc na Pohorju: 1. junija sem dodal opazovalnemu panju 3.30 kg medu.

Selnica ob Dravi: V prvi dekadi je bilo nekaj donosa, ker je zamerala smreka. V drugi pa je dež vse pokvaril.

Cezanjevci: V začetku meseca so čebele nabrale nekaj medu na travniški paši. Pozneje je deževno vreme še to pašo pokvarilo.

Kraj opazovalnice	Donos ali poraba v			Skupno pridobil ali porabil dkg	Srednja mesečna toplina °C	Dnevi			Sončni sij v urah
	I.	II.	III.			izletni	deževni	s snežno odejo	
	mesečni tretjini dkg								
Breg—Tržič	+ 80	+ 90	+ 660	+ 830	+18,0	30	6	—	251
Dražgoše—Šk. Loka . . .	+290	—	+1070	+1360	+15,0	22	22	—	163
Zerovnica—Postojna . . .	+170	+140	+ 450	+ 760	+16,0	27	15	—	222
Rogatec	+500	+600	+ 300	+1400	+17,5	30	12	—	185
Lovrenc na Pohorju . . .	+140	+ 85	+ 500	+ 725	+16,7	29	16	—	201
Selnica ob Dravi	+160	—	+ 224	+ 384	+16,0	27	6	—	165
Lovrenc na Drav. polju . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cezanjevci—Ljutomer . . .	+ 10	—	+ 120	+ 130	+17,0	25	11	—	91
Prosenjakovci—M. Sobota . .	+250	+300	+ 460	+1010	+16,6	29	9	—	188
M. Polana—Lendava	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svibnik—Črnomelj	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Iška vas	—	—	+ 160	+ 160	+10,9	24	12	—	223
Škofije pri Kopru	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pušča—Bistra—Zagreb . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Povpreček	—	—	—	+ 751	—	—	—	—	—

POROČILO ZA JULIJ

V začetku meseca je bilo v naših krajih izredno toplo. V nekaj dneh se je ohladilo in prišle so močne nevihte z dežjem. Po nekaj dneh se je otoplilo, kar je povzročilo medenje hoje v nekaterih krajih. Ker pa vreme ni bilo ustaljeno, so nevihte z dežjem večkrat medenje hoje prekinile.

Opazovalci poročajo:

Dražgoše: Smreka je ves mesec medila, v kolikor je niso prekinile nevihte in plohe. Medilo je nad 1000 m višine, vendar tudi v sončnih dnevih ni bilo večjih donosov. Mana se je dala le nekako do polovice iztočiti, kar bo najbrže slabo vplivalo na prezimovanje.

Zerovnica: V začetku meseca je začela mediti smreka. Medenje pa je večkrat prekinil dež. Šele v drugi polovici meseca je začela polagoma mediti hoja. Dež pa je večkrat prekinil pašo. Izdatnejše medenje se je začelo šele konec meseca.

Lovrenc na Pohorju: Hoja medi, treba bo pogosto točiti, ker se med hitro strdi.

Prosenjakovci: Otava je začela cveteti. Nekatero družine so začele preganjati trote. Povprečje na panj je 8 kg.

Iška vas: Kljub lepemu, suhemu in toplemu vremenu hoja razen zadnjih dveh dni v mesecu ni medila. Nasprotno pa je bil v višjih legah npr. na Krimu in Zgornjem Igu 29., 30. in 31. julija donos okoli 4 kg dnevno, čeprav je bilo na tem pasišču okrog 1000 panjev.

Kraj opazovalnice	Donos ali poraba v			Skupno pridobil ali porabil dkg	Srednja mesečna toplina °C	Dnevi			Sončni sij v urah
	I.	II.	III.			izletni	deževni	s snežno odejo	
	mesečni tretjini dkg								
Breg—Trzič	+730	+480	+ 390	+1600	+16,0	30	1	—	251
Dražgoše—Sk. Loka . . .	+ 90	+ 30	+ 110	+ 230	+17,0	39	12	—	213
Zerovnica—Postojna . . .	+ 35	+ 50	+ 365	+ 450	+18,0	28	7	—	262
Rogatec	+ 90	—	+ 110	+ 200	+21,4	31	9	—	224
Lovrenc na Pohorju . . .	+455	+685	+ 670	+1810	+20,0	31	11	—	234
Selnica ob Dravi	+307	+ 19	+ 2	+ 328	+20,0	26	8	—	265
Lovrenc na Drav. polju	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cezanjevci—Ljutomer . .	+ 70	+450	+ 570	+1090	+20,1	28	8	—	129
Prosenjakovci—M. Sobota	+ 40	+270	+ 50	+ 360	+22,2	30	5	—	245
Svibnik—Črnomelj	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Iška vas	—	+280	+ 240	+ 520	+19,6	29	5	—	290
Škofije pri Kopru	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pušča—Bistra—Zagreb .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Povpreček	—	—	—	+ 732	—	—	—	—	—